Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria L

2026/2467

6.11.2026

VYKONÁVACIE NARIADENIE KOMISIE (EÚ) 2026/2467

z 5. novembra 2026

o finančnej kompenzácii pre konečných spotrebiteľov palív a o kvótach odovzdaných za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES z 13. októbra 2003 o vytvorení systému obchodovania s emisnými kvótami skleníkových plynov v Únii, a ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 96/61/ES ([1]), a najmä na jej článok 30f ods. 5,

keďže:

(1) Vo vykonávacom nariadení Komisie (EÚ) 2018/2066 ([2]) sa stanovujú podrobné pravidlá týkajúce sa určenia *ex ante* podielu množstiev uvoľneného paliva v rámci činnosti, na ktorú sa vzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, aby sa zabránilo odovzdaniu kvót za emisie, na ktoré sa uvedená kapitola nevzťahuje. Nemusí však byť vždy možné správne určiť kategóriu konečných spotrebiteľov vo všetkých prípadoch, najmä ak neexistuje priame dodávateľské prepojenie medzi regulovaným subjektom a konečným spotrebiteľom. V dôsledku toho sa môže stať, že sa kvóty odovzdajú v prípade emisií, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice, a že náklady na emisie oxidu uhličitého sa prenesú na konečných spotrebiteľov v prípade emisií z činnosti, na ktorú sa uvedená kapitola nevzťahuje.

(2) S cieľom riešiť situácie, keď nemožno zabrániť dvojitému započítaniu alebo odovzdaniu kvót za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, sa majú v súlade s uvedenou smernicou stanoviť pravidlá poskytovania finančnej kompenzácie konečným spotrebiteľom palív zo strany členských štátov. Mali by sa prijať aj pravidlá nahlasovania údajov s cieľom upraviť množstvo kvót pre celú Úniu vydaných podľa kapitoly IVa uvedenej smernice o kvóty odovzdané za emisie, na ktoré sa uvedená kapitola nevzťahuje.

(3) Množstvo kvót finančne kompenzovaných členskými štátmi na úrovni vyššej ako nula bude pravdepodobne nižšie ako celkové množstvo kvót odovzdaných za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, a to z viacerých dôvodov. Po prvé, členské štáty nesmú poskytnúť kladnú úroveň kompenzácie všetkým konečným spotrebiteľom za emisie z činnosti, ktorá nepatrí do rozsahu pôsobnosti kapitoly IVa uvedenej smernice. Po druhé, pri poskytovaní finančnej kompenzácie môžu členské štáty stanoviť prahové hodnoty, pod ktorými neposkytujú kladnú úroveň kompenzácie s cieľom obmedziť administratívnu záťaž. Po tretie, niektorí koneční spotrebitelia možno nepožiadajú o kompenzáciu, na ktorú by mali nárok. Po štvrté, členským štátom môžu chýbať informácie o prípadoch, keď regulované subjekty odovzdali kvóty za emisie z konečného použitia, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice.

(4) Ak členský štát v súlade s článkom 30j uvedenej smernice rozšíril rozsah uplatňovania obchodovania s emisiami na činnosť, ktorá nie je uvedená v prílohe III k smernici 2003/87/ES, môže to výrazne znížiť množstvo kvót odovzdaných za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice. V takom prípade je množstvo kvót finančne kompenzovaných daným členským štátom na úrovni vyššej ako nula pravdepodobne najspoľahlivejším odhadom množstva kvót, ktoré boli odovzdané v prípade emisií, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice.

([1]) Ú. v. EÚ L 275, 25.10.2003, s. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj.
([2]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2018/2066 z 19. decembra 2018 o monitorovaní a nahlasovaní emisií skleníkových plynov podľa smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/87/ES, ktorým sa mení nariadenie Komisie (EÚ) č. 601/2012 (Ú. v. EÚ L 334, 31.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2018/2066/oj).

(5) Ak členský štát nerozšíril rozsah pôsobnosti obchodovania s emisiami na činnosť, ktorá nie je uvedená v prílohe III k smernici 2003/87/ES, celkové množstvo kvót odovzdaných za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice, zodpovedajúce celkovému množstvu kvót kompenzovaných členskými štátmi na akejkoľvek úrovni vrátane nulovej, možno najlepšie odhadnúť ako rozdiel medzi overenými emisiami nahlásenými podľa kapitoly IVa uvedenej smernice a emisiami CO_2 zodpovedajúcimi činnosti, na ktorú sa vzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice, a nahlásenými v národných inventúrach skleníkových plynov členských štátov podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 ([3]).

(6) Podľa článku 30c ods. 3 smernice 2003/87/ES sa má celoúnijné množstvo kvót vydaných podľa kapitoly IVa uvedenej smernice od roku 2029 každoročne upravovať v prípade kvót odovzdaných za emisie, na ktoré sa uvedená kapitola nevzťahuje.

(7) Z toho vyplýva, že členské štáty by mali každoročne oznamovať Komisii informácie s cieľom určiť množstvo kvót pre celú Úniu odovzdaných za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa.

(8) V súlade s článkom 30f smernice 2003/87/ES môžu členské štáty finančne kompenzovať konečných spotrebiteľov palív v prípadoch, keď nebolo možné vyhnúť sa odovzdaniu kvót za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice. S cieľom zabezpečiť environmentálnu integritu systému obchodovania s emisiami, na ktorý sa vzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice, by takáto kompenzácia mala byť primeraná, nediskriminačná a úzko spojená so vzniknutými nákladmi na emisie oxidu uhličitého. Metódy, ktoré členské štáty používajú na zabezpečenie toho, aby konečným spotrebiteľom oprávneným na finančnú kompenzáciu vznikli náklady na emisie oxidu uhličitého v dôsledku dvojitého započítania alebo nezamýšľaného pokrytia, by mali zahŕňať overenie, či príslušné regulované subjekty používajú vo svojich schválených plánoch monitorovania predvolený faktor rozsahu 1, požiadavku na použitie predvoleného faktora rozsahu 1 pre príslušné prúdy paliva, ako sa stanovuje v článku 75l ods. 6 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2018/2066, alebo požiadavku na dôkazy od konečných spotrebiteľov.

(9) Členské štáty by mali mať flexibilitu, pokiaľ ide o metódu, ktorú používajú na určenie množstva emisií CO_2, ktoré sa má kompenzovať, aby ju mohli prispôsobiť danej činnosti a typu oprávnených konečných spotrebiteľov a obmedziť administratívne zaťaženie, pokiaľ táto metóda poskytuje spoľahlivý odhad emisií CO_2.

(10) Členské štáty by mali určiť obdobie oprávnené na finančnú kompenzáciu s cieľom prispôsobiť ho danej činnosti a typu konečných spotrebiteľov. Oprávnené obdobie by mohlo byť mesačné, štvrťročné alebo polročné, ale nemalo by presiahnuť jeden kalendárny rok, aby zostalo v súlade s ročným cyklom systému EÚ na obchodovanie s emisiami a aby sa obmedzilo zaťaženie konečných spotrebiteľov pri činnosti, na ktorú sa nevzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES.

(11) V súlade s článkom 30f ods. 5 smernice 2003/87/ES má výpočet finančnej kompenzácie pre konečných spotrebiteľov palív vychádzať z priemernej ceny kvót na aukciách v príslušnom roku nahlasovania. Cenou uhlíka použitou na stanovenie kompenzácie by mala byť priemerná cena v oprávnenom období, ktoré určí príslušný členský štát, keď bolo palivo zakúpené konečnými spotrebiteľmi. To znamená, že členské štáty by mali používať priemernú cenu uhlíka za obdobie, počas ktorého umožňujú konečným spotrebiteľom požiadať o kompenzáciu, napríklad na mesačnom, štvrťročnom alebo ročnom základe.

(12) S cieľom obmedziť zaťaženie konečných spotrebiteľov pri činnosti, na ktorú sa nevzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, by sa finančná kompenzácia mala poskytnúť do kalendárneho roka nasledujúceho po roku oprávneného obdobia.

([3]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1999 z 11. decembra 2018 o riadení energetickej únie a opatrení v oblasti klímy, ktorým sa menia nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 663/2009 a (ES) č. 715/2009, smernice Európskeho parlamentu a Rady 94/22/ES, 98/70/ES, 2009/31/ES, 2009/73/ES, 2010/31/EÚ, 2012/27/EÚ a 2013/30/EÚ, smernice Rady 2009/119/ES a (EÚ) 2015/652 a ktorým sa zrušuje nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 525/2013 (Ú. v. EÚ L 328, 21.12.2018, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1999/oj).

(13) Aby Komisia mohla monitorovať uplatňovanie článku 30f ods. 5 smernice 2003/87/ES a tohto vykonávacieho nariadenia, členské štáty by mali každoročne podávať správu o finančnej kompenzácii, ktorú poskytli.

(14) Opatrenia stanovené v tomto nariadení sú v súlade so stanoviskom Výboru pre zmenu klímy,

PRIJALA TOTO NARIADENIE:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tohto nariadenia sa uplatňuje toto vymedzenie pojmov:

1. „konečný spotrebiteľ“ je na účely finančnej kompenzácie akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá je koncovým používateľom paliva vymedzeného v článku 3 písm. af) smernice 2003/87/ES na činnosť, na ktorú sa nevzťahuje kapitola IVa uvedenej smernice;

2. „dvojité započítanie“ je odovzdanie kvót regulovanými subjektmi na účely uvedenia palív do daňového voľného obehu na použitie pri činnosti uvedenej v prílohe I k uvedenej smernici;

3. „nezamýšľané pokrytie“ je odovzdanie kvót regulovanými subjektmi na účely uvedenia palív použitých pri činnosti, ktorá nie je uvedená v prílohe I ani v prílohe III k smernici 2003/87/ES, do daňového voľného obehu, ani nepodlieha jednostrannému rozšíreniu podľa článku 30j uvedenej smernice;

4. „finančná kompenzácia“ je kompenzácia konečného spotrebiteľa na akejkoľvek úrovni vrátane nulovej za náklady na emisie oxidu uhličitého vzniknuté v súvislosti s kvótami vydanými podľa kapitoly IVa smernice 2003/87/ES a odovzdanými v prípadoch dvojitého započítania alebo nezamýšľaného pokrytia;

5. „oprávnené obdobie“ je obdobie, keď bolo palivo vymedzené v článku 3 písm. af) smernice 2003/87/ES zakúpené a za ktoré môže konečný spotrebiteľ požiadať o kompenzáciu na základe frekvencie uplatňovania vymedzenej členským štátom, alebo v prípade činnosti uvedenej v prílohe I k smernici 2003/87/ES obdobie, keď bolo palivo použité.

Článok 2

Pravidlá finančnej kompenzácie na úrovni vyššej ako nula

1. Konečným spotrebiteľom oprávneným na finančnú kompenzáciu vznikli náklady na emisie oxidu uhličitého v dôsledku dvojitého započítania alebo nezamýšľaného pokrytia.

2. Metóda použitá na určenie finančnej kompenzácie je založená na spoľahlivom odhade emisií CO_2 vyprodukovaných konečnými spotrebiteľmi, ktoré boli spoplatnené.

3. Cena za tonu CO_2, ktorá sa má použiť na finančnú kompenzáciu, sa stanoví ako priemerná cena dosiahnutá v oprávnenom období na aukciách uskutočnených v súlade s delegovanými aktmi prijatými podľa článku 10 ods. 4 smernice 2003/87/ES pre kvóty vydané podľa kapitoly IVa uvedenej smernice.

4. Členské štáty zabezpečia, aby sa finančná kompenzácia poskytovala na základe objektívnych, nediskriminačných a transparentných kritérií a aby koneční spotrebitelia pôsobiaci v rovnakom odvetví a v rovnakej skutkovej situácii získali finančnú kompenzáciu za rovnakých podmienok.

5. Obdobie oprávnené na poskytnutie finančnej kompenzácie nesmie presiahnuť jeden kalendárny rok.

6. Ak sú koneční spotrebitelia oprávnení na finančnú kompenzáciu, dostanú túto kompenzáciu do kalendárneho roka nasledujúceho po roku oprávneného obdobia.

Článok 3

Nahlasovanie finančnej kompenzácie

Členské štáty každoročne predkladajú Komisii informácie o finančnej kompenzácii v súlade s formátom uvedeným v prílohe I. Výročné správy predkladajú Komisii do 30. júna roka nasledujúceho po roku, v ktorom bola finančná kompenzácia poskytnutá.

Článok 4

Množstvo kvót odovzdaných za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES

1. Ak členský štát nerozšíril rozsah pôsobnosti obchodovania s emisiami na činnosť, ktorá nie je uvedená v prílohe III k smernici 2003/87/ES, ročné množstvo kvót odovzdaných v danom členskom štáte za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, zodpovedajúce celkovému množstvu kvót kompenzovaných na akejkoľvek úrovni vrátane nulovej, sa určuje ako rozdiel medzi overenými emisiami nahlásenými podľa článku 30f ods. 2 uvedenej smernice a emisiami CO_2 zodpovedajúcimi činnosti uvedenej v prílohe III k smernici 2003/87/ES vypočítaný na základe emisií nahlásených podľa článku 26 nariadenia (EÚ) 2018/1999.

2. Od roku 2030 členské štáty každoročne do 30. júna nahlasujú Komisii údaje o emisiách potrebné na výpočet emisií CO_2 zodpovedajúcich činnosti, na ktorú sa vzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, v súlade so vzorom v prílohe II, počnúc údajmi za rok 2028.

Na predkladanie údajov o emisiách uvedených v prvom pododseku členské štáty používajú metodické usmernenia a elektronické vzory alebo osobitné formáty súborov poskytnuté Komisiou.

Ak výročná správa nie je v lehote uvedenej v prvom pododseku k dispozícii alebo je neúplná, množstvo kvót pre danú správu sa určí na základe metodických usmernení poskytnutých Komisiou.

3. Členský štát, ktorý jednostranne rozšíril činnosť uvedenú v prílohe III k smernici 2003/87/ES podľa článku 30j uvedenej smernice, je oslobodený od povinnosti stanovenej v odseku 2 tohto článku za predpokladu, že:

a) priemerné emisie za roky 2016, 2017 a 2018 z dodatočnej činnosti, na ktorú sa vzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami v dotknutom členskom štáte podľa článku 30j smernice 2003/87/ES, predstavujú množstvo emisií, ktoré je prinajmenšom rovnocenné s vnútroštátnymi emisiami CO_2 v kóde kategórie zdroja 1A4c za rovnaké roky;

b) dotknutý členský štát zaviedol a zachováva opatrenie na poskytnutie finančnej kompenzácie za dvojité započítanie na úrovni vyššej ako nula. Výnimka uvedená v prvom pododseku sa uplatňuje na nahlasovanie údajov za roky nasledujúce po schválení jednostranného rozšírenia.

V prípade jednostranného rozšírenia činnosti podľa prvého pododseku a splnenia podmienok uvedených v písmenách a) a b) sa ročné množstvo kvót odovzdaných za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, určí na základe celkového množstva emisií finančne kompenzovaných na úrovni vyššej ako nula zo strany dotknutého členského štátu a nahlásených podľa článku 3 tohto nariadenia.

4. Členský štát, ktorý jednostranne rozšíril činnosť uvedenú v prílohe III k smernici 2003/87/ES podľa článku 30j uvedenej smernice, je oslobodený od povinnosti stanovenej v odseku 2 tohto článku. Táto výnimka sa vzťahuje na nahlasovanie údajov za roky nasledujúce po schválení jednostranného rozšírenia, a za predpokladu, že:

a) dodatočná činnosť, na ktorú sa vzťahuje systém EÚ na obchodovanie s emisiami v dotknutom členskom štáte podľa článku 30j smernice 2003/87/ES, nezahŕňa poľnohospodárske činnosti, na ktoré sa vzťahuje kód kategórie zdroja 1A4c;

b) dotknutý členský štát stanovil predvolený faktor rozsahu 1 v zmysle článku 75l ods. 6 vykonávacieho nariadenia (EÚ) 2018/2066 pre všetky prúdy paliva používané pri poľnohospodárskych činnostiach, na ktoré sa vzťahuje kód kategórie zdroja 1A4c;

c) dotknutý členský štát zaviedol a zachováva opatrenie na poskytnutie finančnej kompenzácie za dvojité započítanie na úrovni vyššej ako nula.

V prípade jednostranného rozšírenia činnosti podľa prvého pododseku a splnenia podmienok uvedených v písmenách a), b) a c) sa ročné množstvo kvót odovzdaných za emisie, na ktoré sa nevzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, určí na základe i) celkového množstva emisií z činnosti, na ktorú sa nevzťahuje kód kategórie zdroja 1A4c, ktoré bolo finančne kompenzované na úrovni vyššej ako nula a nahlásené podľa článku 3 tohto nariadenia, a ii) množstva emisií CO_2 nahláseného v kóde kategórie zdroja 1A4c za príslušný rok v rámci národnej inventúry skleníkových plynov podľa nariadenia (EÚ) 2018/1999.

Článok 5

Nadobudnutie účinnosti

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dvadsiatym dňom nasledujúcim po jeho uverejnení v *Úradnom vestníku Európskej únie*.

Toto nariadenie je záväzné v celom rozsahu a priamo uplatniteľné vo všetkých členských štátoch.

V Bruseli 5. novembra 2026

Za Komisiu
predsedníčka
Ursula VON DER LEYEN

PRÍLOHA I

INFORMÁCIE O FINANČNEJ KOMPENZÁCII

Informácie, ktoré sa majú uviesť v správach uvedených v článku 3:

1. názov opatrenia spočívajúceho v poskytovaní finančnej kompenzácie;
2. dátum začiatku uplatňovania opatrenia spočívajúceho v poskytovaní finančnej kompenzácie;
3. činnosť, na ktorú sa vzťahuje opatrenie spočívajúce v poskytovaní finančnej kompenzácie vrátane zodpovedajúceho kódu kategórie zdroja v spoločnom formáte nahlasovania údajov (CRF) [ako sa vymedzuje v usmerneniach Medzivládneho panelu o zmene klímy (IPCC) z roku 2006 pre národné inventúry skleníkových plynov];
4. informácie o koncepcii opatrenia:
   a) zodpovedný príslušný orgán;
   b) minimálna (-e) prahová (-é) hodnota (-y) oprávnenosti na kompenzáciu;
   c) oprávnené obdobie a lehota na podávanie žiadostí;
   d) opis metódy použitej na stanovenie emisií CO_2;
   e) priemerná cena kvót použitá na výpočet finančnej kompenzácie za každé oprávnené obdobie;
5. počet konečných spotrebiteľov paliva, ktorým bola poskytnutá kompenzácia v rámci opatrenia v predchádzajúcom roku;
6. ekvivalentné množstvo emisií CO_2, za ktoré bola v predchádzajúcom roku poskytnutá finančná kompenzácia na úrovni vyššej ako nula;
7. celková výška finančnej kompenzácie poskytnutej v rámci opatrenia v predchádzajúcom roku.

PRÍLOHA II

ÚDAJE O EMISIÁCH TÝKAJÚCE SA ČINNOSTI, NA KTORÚ SA VZŤAHUJE KAPITOLA IVa SMERNICE 2003/87/ES

Informácie, ktoré sa majú uviesť v správach uvedených v článku 4:

1. overené ročné emisie z činnosti, na ktorú sa vzťahuje príloha I k smernici 2003/87/ES, vyprodukované spaľovaním paliva v kategóriách zdrojov v spoločnom formáte nahlasovania údajov (CRF), na ktoré sa nevzťahuje príloha III k uvedenej smernici, vrátane emisií vyprodukovaných pri činnosti, na ktorú sa vzťahuje príloha I k uvedenej smernici, a zaznamenaných v kódoch kategórií zdrojov CRF 1B, 1C, 1A3e i) a 1A4c;
2. ročné emisie CO_2 z procesov v kategóriách zdrojov CRF 2A, 2B a 2C vyprodukované mimo činnosti vymedzenej v prílohe I k smernici 2003/87/ES;
3. ročné emisie CO_2 zo spaľovania rašeliny v kategóriách zdrojov CRF 1A1, 1A2, 1A3b, 1A4a a 1A4b, ktoré nepatria do rozsahu činnosti vymedzenej v prílohe I k smernici 2003/87/ES;
4. ročné emisie CO_2 zo spaľovania komunálneho a nebezpečného odpadu pri činnosti vymedzenej v prílohe III k smernici 2003/87/ES;
5. ročné emisie CO_2 zo spaľovania palív v zariadeniach, na ktoré sa vzťahujú rovnocenné opatrenia podľa článku 27 smernice 2003/87/ES;
6. ročné emisie CO_2 zo spaľovania palív v dôsledku používania poľnohospodárskych vozidiel na spevnenej ceste, ktoré sa nahlasujú v kategórii zdroja CRF 1A3b;
7. ročné emisie CO_2 zo spaľovania palív pri činnosti, ktorú členský štát z vlastnej iniciatívy zahrnul podľa článku 30j smernice 2003/87/ES;
8. akékoľvek iné ročné emisie CO_2 zaznamenané v kategóriách zdrojov CRF 1A1, 1A2, 1A3b, 1A4a a 1A4b, ktoré nepatria do rozsahu činnosti, na ktorú sa vzťahuje kapitola IVa smernice 2003/87/ES, a nie sú zahrnuté v bodoch 1 až 7.

Kódy kategórií zdrojov CRF sú vymedzené v usmerneniach IPCC z roku 2006 pre národné inventúry skleníkových plynov.